

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 96/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Luknár Pavelkovou, Tupého 25/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1 Pn 871/16/5511-6 zo 14. septembra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Luknár Pavelkovou, Tupého 25/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 871/16/5511-6 zo 14. septembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že poverený policajt Obvodného oddelenia Policajného zboru Rajec uznesením ČVS: ORP-114/RA-ZA-2016 z 24. júla 2016 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol vec trestného oznámenia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a trestného oznámenia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], o podozrení zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Trestného zákona, ku ktorým malo dôjsť v súvislosti s poškodením motorového vozidla vo vlastníctve sťažovateľky (vozidlo mal oznamovateľ [REDAKOVANÉ] od sťažovateľky prenajaté, pozn.) a poškodením motorového vozidla vo vlastníctve oznamovateľa [REDAKOVANÉ] v dôsledku vyvrátenia (spadnutia) stromov pri búrke spojenej s veternou smršťou v oblasti Rajeckých Teplíc 25. júna 2016 (predmetné vozidlá sa v relevantnom čase nachádzali na parkovisku pri kúpalisku Laura v Rajeckých Tepliciach, pozn.).

Sťažovateľka proti uzneseniu povereného policajta ČVS: ORP-114/RA-ZA-2016 z 24. júla 2016 podala sťažnosť, ktorú prokurátorka okresnej prokuratúry napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla.

Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, pričom svoju sťažnosť odôvodňuje okrem iného takto:

„Napadnutým uznesením prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina zamietla sťažnosť ako nedôvodnú, a to napriek absencii relevantného dôkazu (odborné vyjadrenie a pod.), ktorým by bolo možné vylúčiť nedbanlivostné konanie osoby zodpovednej za udržiavanie predmetných drevín. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina sa stotožnila

s nedostatočne zisteným skutkovým stavom zo strany Povereného policajta PZ, pričom svoje rozhodnutie nepodložila relevantnými dôkazmi, ale len odkazom na správy publikované lokálnymi médiami na internete a na list Mesta Rajecké Teplice zo dňa 13. 09. 2016... Odôvodnenie Napadnutého uznesenia neposkytuje odpoveď na zásadnú otázku, či bolo vylúčené nedbanlivostné konanie osoby zodpovednej za údržbu predmetných drevín. Náležitú zistenie skutkového stavu ako podmienka spravodlivého rozhodnutia nebolo teda vykonané ani zo strany prokurátorky Okresnej prokuratúry Žilina. Sťažovateľ poukazuje na to, že list Mesta Rajecké Teplice zo dňa 13. 09. 2016, na ktorý prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina odkazuje, nie je relevantným dôkazom, nakoľko vlastník zelene je povinný túto udržiavať bez ohľadu na to, či mu Mesto Rajecké Teplice odporučilo/neodporučilo, prípadne upozornilo/neupozornilo na výrub predmetných drevín. Starostlivosť a údržba zelene je v kompetencii vlastníka tejto zelene a nie je podmienená odporúčaním zo strany Mesta Rajecké Teplice.

... Sťažovateľ vystupuje v predmetnej veci v pozícii poškodeného a má záujem na tom, aby bol skutkový stav veci dôsledne prešetrený, aby boli zistené všetky skutočnosti vylučujúce zodpovednosť prípadného páchatela za prečin všeobecného ohrozenia uvedený v Trestnom oznámení a aby bol naplnený účel § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Trestný poriadok priznáva poškodenému viaceré práva, vrátane práva robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, predkladať dôkazy, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a právo podávať opravné prostriedky. Týmto právam nepochybne zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zaoberať sa riadne podaniami, návrhmi a vyjadreniami poškodeného, inak by nedošlo k naplneniu základných princípov trestného konania.

... Odôvodnenie Napadnutého uznesenia nedáva odpovede na základné otázky ohľadom naplnenia/nenaplnenia jednotlivých znakov skutkovej podstaty prečinu všeobecného ohrozenia. Napadnuté uznesenie považuje Sťažovateľ za arbitrárne...“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„(i) Základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie

uznesením Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 14. 09. 2016, sp. zn. I Pn 871/16/5511-6 porušené bolo.

(ii) Uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 14.09.2016, sp. zn. I Pn 871/16/5511-6 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

(iii) Spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6 000 EUR (slovom: šesťtisíc eur).

(iv) Spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 EUR... “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti pri interpretácii obsahu a rozsahu základných práv a slobôd zohľadňuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa jednotlivých ľudských práv a základných slobôd garantovaných Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Základnému právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v štruktúre práv garantovaných dohovorom zodpovedá právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Z judikatúry ESLP vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je aplikovateľný v prípade poškodeného v trestnom konaní, ak trestné oznámenie podané údajným poškodeným bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, č. 29858/03, oddiel 1).

Z judikatúry ESLP tiež vyplýva, že čl. 6 dohovoru je v zásade aplikovateľný, pokiaľ sa poškodený k trestnému konaniu pripojil s cieľom získať náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená. Namietat' porušenie práv vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru nebude môcť ten poškodený, ktorý sa trestného konania zúčastňuje len s cieľom prispieť k odsúdeniu obvineného (Corbu proti Rumunsku, rozhodnutie z 31. 3. 2009, č. 27396/04, § 30 – § 33).

Z judikatúry ESLP (tiež napr. rozhodnutie vo veci Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. 7. 2005, bod 40) a následne aj z judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 18/06, III. ÚS 324/05, IV. ÚS 44/06) teda vyplýva, že nárok profitovať zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 46 ods. 1 ústavy môžu v trestnom konaní len tí poškodení, ktorí si v rámci tohto konania uplatnili nárok na náhradu škody (občianskoprávny prvok v rámci trestnoprávneho konania) voči konkrétnej osobe – obvinenému, resp. obžalovanému (§ 46 ods. 3 Trestného poriadku), ktorej identita je známa najskôr od vznesenia obvinenia. Poškodený v trestnom konaní teda požíva ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru) až od momentu vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, voči ktorej si svoj nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom aj riadne uplatnil (napr. IV. ÚS 202/2013, II. ÚS 394/2014, II. ÚS 3/2016, II. ÚS 770/2016).

Ústavný súd vo svojej judikatúre v určitom rozsahu priznáva právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj oznamovateľom trestných činov, a to v tom zmysle, že jeho súčasťou je právo týchto osôb, aby sa orgány činné v trestnom konaní zákonom ustanoveným spôsobom zaoberali ich podaniami, v ktorých oznamujú skutočnosti podľa nich nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a aby boli o vybavení týchto oznámení príslušnými orgánmi riadne vyrozumené. Súčasťou práva na inú právnu ochranu však ani v naznačenom zmysle nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu

oznamovateľa vyhoveli v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv a začnú trestné stíhanie voči určitej osobe (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09, resp. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06).

V kontexte uvedených právnych názorov ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z obsahu sťažnosti, ako aj jej príloh, že sťažovateľka v danom prípade nebola oznamovateľkou trestného činu (tými boli [REDACTED] a [REDACTED]), pričom svoje práva v dotknutom trestnom konaní odvodzovala (výlučne) od skutočnosti, že v rámci okolností, ktorých sa (inou osobou) podané trestné oznámenie týkalo, malo dôjsť k vzniku škody na motorovom vozidle, ktoré bolo v jej vlastníctve (a v prenájme jedného z oznamovateľov podozrenia zo spáchania trestného činu, pozn.).

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd (bez toho aby sa vyjadroval k správnosti postupu prokurátorky okresnej prokuratúry, ktorá sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu povereného policajta o odmietnutí trestného stíhania vecne preskúmala) konštatuje, že sťažovateľka v danom prípade, keďže nebola oznamovateľkou trestného činu a vo veci ani nebolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe, voči ktorej by si ako poškodená mohla uplatniť nárok na náhradu škody (s čím by bolo spojené aj jej právo požívať garancie inkorporované v základnom práve na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.), nebola nositeľkou základného práva, vyslovenia porušenia ktorého sa sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu domáha. Ústavný súd preto dospel k záveru, že medzi namietaným porušením v sťažnosti označeného základného práva sťažovateľky a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2018